

Robert Gates.

Nhưng ngày cuối tháng 6 vừa qua là một cột mốc đáng nhớ trong cuộc đua giữa hai thế lực này qua giải thưởng lãnh đạo Lầu Năm Góc và các tập đoàn công nghiệp quốc phòng với sự phân tích theo các loại máy bay tiêm kích thế hệ thứ năm F-22 Raptor.

Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Robert Gates, nổi danh là "nhà cải cách quân sự cấp tiến nhất" trong vài năm gần đây, đã nhiều lần lên tiếng đòi phải chấm dứt kế hoạch mua loại máy bay này. Tuy nhiên, ý định của ông đã bị đổ vỡ ngay lập tức đã nhận phải sự phản đối kịch liệt của các tập đoàn công nghiệp quốc phòng Mỹ đứng đầu là Lockheed Martin.

Robert Gates là thành viên duy nhất trong chính quyền tiền nhiệm của George Bush được mời mời trong nội các của Tổng thống Barack Obama. Khi gia nhập hàng ngũ mới, ông Gates cũng cho thấy sự thích ứng nhanh chóng của mình khi ngay từ cuối năm 2008 đã cho công bố những dự định hàng chiến lược của ông và tiếp tục lại của quân đội Mỹ.

Trong một bài báo đăng trên tạp chí The Foreign Affairs, ông đã đổ lỗi cho Lầu Năm Góc đã phê phán khá gay gắt về chính sách mua vũ khí cho quân đội Mỹ. Theo ông Gates, chính sách này không nên tập trung quá nhiều vào những công nghệ siêu mạnh của thế kỷ XXI, mà tốt nhất nên đầu tư cho những loại vũ khí cơ bản hơn, cần thiết cho quân đội trong những cuộc xung đột vừa qua. Nói một cách đơn giản hơn, cần đầu tư vào các trang bị cho những cuộc chiến thông thường, chứ không phải vũ khí hạt nhân hay những loại máy bay tiêm kích đa chức năng mới nhất, từ đó coi là niềm tự hào của quân đội Mỹ.

Nhưng tuyên bố khi đó của ông cho Lầu Năm Góc đã khiến giới công nghiệp quốc phòng Mỹ bất đầu e ngại. Nhưng nghi ngờ về tính thực tế của các kế hoạch trên đã hoàn toàn biến mất khi Robert Gates công bố các dự định của mình nhằm giảm bớt ngân sách cho quân sự vào năm 2010, trong đó có dự định giảm thiểu chi phí cho quá trình quốc phòng tốn kém. "Nhân nhân" từ chính sách mới của Lầu Năm Góc còn có các loại máy bay tiêm kích tàng hình thế hệ thứ năm F-22 Raptor, tên gọi danh không chỉ bởi những tính năng hoàn thiện nhất theo quy định, mà còn về giá thành cao nhất.

Thế là sự phân chia chiến F-22 ngay lập tức trở thành nguyên nhân chia rẽ cuộc chiến tuyên truyền theo sự giữa hai phe quyên l&#i liên quan. Gates cùng nh&#ng ng&#&i &#ng h&# ông đ&#u đòi phải chi m&#t v&#c mua F-22 cho quân đ&#i M&# , do v&#c xu&#t kh&#u lo&#i máy bay này b&# c&#m vì lo ngại rò rỉ v&# công nghệ, d&#n t&#i quá trình s&#n xu&#t g&#n nh&# đã b&# ng&#ng tr&#.

Mặt khác, d&# án trên cũng b&# m&#t vài t&#&ng lĩnh cao cấp không quân phân đ&#i khi h&# cho r&#ng, phải c&#n t&#i hàng trăm máy bay lo&#i này mới có thể đ&#m b&#o đ&#&c &#u thế trên không, đ&#ng nghĩa v&#i m&#t kho&#n t&#i n&# đ&#u t&# kh&#ng l&#.

Phe công nghiệp quốc phòng cũng v&#n đ&#ng không kém phần tích cực v&#i nh&#ng lý do ch&# y&#u v&# xã h&#i và kinh t&#. Ch&#ng h&#n nh&# báo chí M&# trong th&#i gian g&#n đây đã xu&#t hi&#n không ít thông tin kh&#ng đ&#nh r&#ng, tr&#&ng h&#p ng&#ng s&#n xu&#t F-22 có thể s&# d&#n t&#i làm mặt hàng ch&#c ngàn v&#c làm.

Máy bay tiêm kích F-22 Raptor.

Ngoài ra, Washington sẽ còn được hưởng nhiều lợi ích sau này từ khả năng bán máy bay. Tập đoàn này đã có tình lệ đi nhúng khoen để từ khả năng cho việc đặt hàng chế tạo hàng loạt máy bay đặt trên. Dù vậy phe chế tạo quan điểm của Gates vẫn đặt được các tiêu chí chính - đó là thuyết phục đa số các thành viên nghị sĩ rằng, việc ngừng sản xuất F-22 sẽ gây thiệt hại cho các khu vực chế tạo mà họ đang đi đến quy định. Chính sách vẫn đang hành lang dù có phần "hời hợt" này cuối cùng vẫn đặt được kết quả.

Ngày 17/6 vừa qua, Ủy ban Quốc phòng của Thượng viện Mỹ sau khi bàn bạc về ngân sách quân sự năm 2010 đã thông qua quyết định phân bổ 369 triệu USD để sản xuất thêm 12 chiếc tiêm kích thế hệ mới.

Như vậy, giá thành chung của lô hàng này đã lên tới 2,8 tỷ USD, khiến Chính phủ Mỹ cũng không thể chi trả ngay mặt tiền do nó vượt quá các khoản chi đã lập kế hoạch trước đó. Chiếm thế của phe công nghiệp quốc phòng không thể gọi là dễ dàng - đó là kết quả của các cuộc tranh luận nảy lửa kéo dài hàng chục ngày, kết quả bỏ phiếu sau đó cũng hết sức căng thẳng với 31 người đồng ý tiếp tục dự án so với 30 người phản đối.

Quyết định trên là một cú sốc thực sự đối với các bộ trưởng theo đường lối cải cách Robert Gates. Còn trên phạm vi rộng hơn, chính sách tái trang bị mới của Lữ Năm Góc đã phải chịu đựng một đòn tấn công.

Theo đa số các chuyên gia dự đoán, dự xuất của Robert Gates xem ra có vẻ hợp lý hơn. Chiếc tiêm kích thế hệ mới F-22 dù đã ngừng nhận nhiều tiến bộ, nhưng cho tới thời điểm này vẫn chưa được đưa vào trang bị của quân đội. Trên công trường chế tạo, ông Gates được đánh giá là quan tâm và nhanh nhạy trong việc đáp ứng nhu cầu của quân đội.

Hiện nay như quân Mỹ tại Iraq và Afghanistan từ vài năm trước đã rất cần thiết yêu cầu Bộ Quốc phòng trang bị cho họ những chiếc xe bọc thép có khả năng chế tạo cao hơn với mìn và các loại chế tạo khác, do những chiếc Hummer cũ đã tỏ ra quá dễ bị tổn thương. Sau khi Gates lên nắm quyền, các đơn vị quân đội tại đây đã nhận được hàng ngàn xe bọc thép mới.

Cũng theo quyết định của Gates, quân Mỹ đã sẽ dừng nhiều hơn các loại máy bay không

nguy hiểm tại Iraq và Afghanistan, không chỉ để đánh giá là có chi phí thấp hơn nữa, mà trên mặt số phận người dân khác còn tỏ ra hiệu quả hơn các máy bay chiến đấu thông thường.

Có lẽ chính từ những thành công và hiệu quả ban đầu này, Robert Gates đã quyết định phải có những thay đổi triệt để hơn về chính sách quốc phòng. Những tham vọng mới của ông cho Lữ Năm Gốc giờ đây là gặp phải thách thức nghiêm trọng từ sau tranh cãi liên quan tới số phận của dự án F-22